

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 10/11 september 2022
24ste zondag door het jaar.¹

Het evangelie verkondigt ons twee scenes van het wondermooie drieluik van Lucas, in het vijftiende hoofdstuk van zijn blijde boodschap. U bent vertrouwd met drieluiken. Onze emeritus-pastoor, van wie wij vrijdag de verjaardag hebben gevierd, is zeer ingevoerd in de wereld van de kunst.

Een geslaagd drieluik vertelt één verhaal vanuit drie verschillende perspectieven.

Denk aan het meest bekende drieluik, het Lam Gods van Hubert en Jan van Eijk, uit het einde van de vijftiende eeuw, in de Sint Baafskathedraal in Gent. Alle aspecten van de aanbidding van Christus zie je daar wanneer je ademloos opziet naar het reusachtige werk. In het centrum zie je het Lam met zijn menselijke ogen, het Lam dat geslacht werd en toch heeft overwonnen, dat alle aardse en hemelse rangen en standen bijeenbrengt voor zijn altaar.

Het drieluik van Lucas, die volgens een oude overlevering niet alleen geneesheer was maar ook schilder, gaat over *verloren zijn en gevonden worden*. Het linkerpaneel beschrijft het onvergetelijke verhaal van de herder van honderd schapen die op zoek gaat naar dat éne dat verloren loopt. Het rechterpaneel handelt over de verloren zoon, die terugkeert naar zijn vader. (Dat verhaal lezen wij in de veertigdagentijd).

---

¹ Exodus 32, 7-11. 13-14; 1Timoteüs 1, 12-17; Lucas 15, 1-10

Op het belangrijkste middelpaneel zien wij een vrouw, die haar huis *omkeert* om het ene verloren zilverstuk te vinden. Het is niet vreemd dat zij helemaal in de gloria is en haar vreugde deelt met haar vriendinnen en buurvrouwen als zij het gevonden heeft. Die ene munt vertegenwoordigt tien procent van haar aardse bezit. Zo ongeveer ons inflatiecijfer.

In het midden plaatst Lucas de vrouw, zij staat in het centrum van de aandacht. Tussen de herder en zijn schaapje, de vader en zijn zoon, staat daar de zoekende vrouw en haar zilverstuk.

In de kerk mogen wij de vrouw wel eens méér in het centrum plaatsen: het evangelie doet het ons voor. De paus ook: hij benoemt steeds meer vrouwen om bestuursfuncties te bekleden in de hoogste regionen van het Vaticaan, onder ander om op de centen van de kerk, de zilverstukken, te letten.

Haar hele bezit bedraagt tien munten.

In de bijbelse traditie is tien het getal van de gemeenschap. Abraham vroeg God de stad, de gemeenschap van de mensen te sparen als er ten minste tien mensen rechtvaardig bleken. En ook Mozes hoorden wij vandaag bidden en smeken voor het volk, de geloofsgemeenschap, die God tot razernij had gedreven door hun aanbedding van die afgod van rijkdom en vruchtbaarheid, het gouden kalf. Uit hun dak gingen zij om het glimmende goud, niet langer tevreden met tien zilverstukken.

Pas bij een aanwezigheid in de synagoge van tien gezinshoofden kan de dienst aan God werkelijk beginnen. Dat is het bijbelse getal om een gemeenschap te vormen, op te bouwen en in stand te houden; een minimum aan rechtvaardigheid, aan vertrouwen, aan hoop is nodig om als gemeenschap te kunnen overleven.

In het geval van de vrouw uit ons evangelie: haar huishouden kraakt in haar voegen als van de tien zilverstukken er één ontbreekt. Het moet gevonden worden. Niet één kan gemist worden.

Jezus vertelt zijn drieluik aan vrome tijdgenoten die zich eraan ergeren dat Jezus zondaars ontvangt en met hen eet. Deze gelovigen, tot wier kringen Jezus zelf ook behoort, hebben de wereld ingedeeld in *good guys en bad guys*. De slechten, de zondaars schrijven zij af. Niets mee te beginnen, niet koosjer. 'Wij trekken ons liever terug in onze bubbel van nette mensen die deugen'.

Maar God, vertelt Jezus, ziet het anders. Hij laat die vrome kudde in de wildernis achter om dat ene verloren gelopen wezen te zoeken. Met andere woorden: God neemt grote risico's om u en mij te vinden.

Zijn vrome kerkgemeenschap (schriftgeleerden en farizeeën) is er niet om zichzelf tot elke prijs in stand te houden en zich te koesteren in de zon van haar gelijk en rechtzinnigheid, maar om de verloren mensen te vinden, bij de kudde te voegen en terug te halen. De kerk als middel om verloren gelopen mensen te zoeken.

De goede Herder Jezus doet het voor.
Hij gaat uiteindelijk Zelf verloren, om de verdwaalde mens te vinden, te verlossen.

De hemel houdt zijn adem in. Zou het lukken?
De engelen in de hemel maken een vreugdedansje als er ook maar één gevonden is.

De eeuwige Herder van Israël is dus als een vrouw die haar hele huis doorzoekt om die ene munt, die ene mens te zoeken, die als een munt het beeld en de gelijkenis op zich draagt van God. Hij of zij is van kostbare, eeuwige waarde.

“Deelt in mijn vreugde, want het zilverstuk dat ik had verloren, die ene, unieke mens, die wij allemaal zijn, heb ik gevonden.

Mogen wij het goddelijk drieluik in al zijn schoonheid en waarheid en goedheid openzetten en *zelf* gaan uitbeelden: zoekend naar ieder die zich eenzaam en verloren voelt en hem of haar een luisterend oor, een liefhebbend hart bieden, opdat zij zich gevonden weten en liefgehad. Dat geve ons de goede herder van de schapen. Amen.

pastoor Nico van der Peet